

טו ע"א-ע"ב. שמע ולא השמיע לאוזנו

* כל משנה/ברייתא מופיעה על ה"סקאלה" לפי הדין שבה, ואף לאחר כל מהלך ישנו סיכום של הדיעות

	לכתחילה לא	לכתחילה לא, בדיעבד כן	לכתחילה כן	
משנה ברכות	רבי יוסי: קורא ק"ש ולא השמיע לאוזנו - לא יצא		רבי יהודה: קורא ק"ש ולא השמיע לאוזנו - יצא	
משנה תרומות		חרש המדבר ואינו שומע, שלא שמע את ברכתו על התרומה - לכתחילה לא יתרום, ובדיעבד תרומתו תרומה		
גמרא				רב חסדא: דווקא דא' (כק"ש) - לא יצא, אך בדרבנן (כמו ברכת תרומה) - יצא בדיעבד (וגם הפרשת התרומה אינה תלויה בברכה)
סיכום:	רבי יוסי דאורייתא (ק"ש)	רבי יוסי דרבנן (תרומה)	רבי יהודה (ק"ש)	
סיכום:	רבי יוסי דאורייתא (ק"ש)	רבי יהודה (ק"ש, תרומה)		
סיכום:	רבי יוסי דאורייתא (ק"ש)	רבי יוסי דרבנן (תרומה)	רבי יהודה (ק"ש)	
ברייתא		המברך ברכת המזון בליבו- לכתחילה לא יברך כן, אך בדיעבד יצא		
גמרא		1 לרבי יהודה יצא ידי חובה בדיעבד הן בדיני דא' (ק"ש, ברכת המזון), והן בדיני דרבנן (ברכות התרומה)		
סיכום:	רבי יוסי דא' ודרבנן (ק"ש)	רבי יהודה דא' ודרבנן (ק"ש, תרומה, ברכת המזון)		
ברייתא		2 רבי יהודה בן רבי שמעון בן פזי: חרש המדבר ואינו שומע - תורם לכתחילה		
ברייתא		3 רבי יהודה בשם רבי אלעזר בן עזריה: הקורא את שמע (לכתחילה) צריך להשמיע לאוזנו		
סיכום שיטה א:	רבי יוסי דא' ודרבנן (ק"ש)	רבי יהודה בשם רבו דא' ודרבנן (תרומה, ברכת המזון, ק"ש וברייתא)	רבי יהודה בשם עצמו (ק"ש [משנה], תרומה)	

			ברייתא
<p>רבי מאיר: הקורא את שמע אין צריך להשמיע לאוזנו, שנאמר "על לבבך"</p> <p>רבי מאיר (תרומה, ק"ש [ברייתא])</p>	<p>רבי יהודה בשמו ובשם רבו דא' ודרבנן (ק"ש ומשנה), תרומה, ברכת המזון, ק"ש [ברייתא]</p>	<p>רבי יוסי דא' ודרבנן (ק"ש)</p>	<p>סיכום שיטה ב:</p>
	<p>רבי יהודה (ק"ש)</p> <p>חרש שמדבר רק אינו כשר לכתחילה לקרוא את המגילה, אך בדיעבד קריאתו קריאה</p> <p>המשנה לא אחידה בדין חש"ו: חרש דינו בדיעבד מותר, ושוטה וקטן דינם אף בדיעבד אסור</p> <p>4</p> <p>המשנה חסרה, כולה לשיטת רבי יהודה, ולמעשה: חירש וקטן שלא הגיע לגיל מצוות בדיעבד קריאתם קריאה (כשיטת רבי יהודה בק"ש)</p> <p>רבי יהודה (ק"ש, מגילה)</p>	<p>חרש שוטה וקטן אינם כשרים לקרוא את המגילה</p> <p>רבי יוסי (ק"ש, מגילה)</p> <p>המשנה אחידה בדין חש"ו: חרש דומה לקטן, ששניהם אפילו בדיעבד אינם יכולים לקרוא</p> <p>רבי יוסי (ק"ש)</p>	<p>משנה מגילה</p> <p>סיכום: גמרא</p> <p>סיכום: ברייתא</p>
<p>רבי יהודה בן רבי שמעון בן פזי: חרש המדבר ואינו שומע - תורם לכתחילה</p> <p>רבי יהודה (ק"ש, תרומה)</p>		<p>רבי יוסי (ק"ש)</p> <p>רבי יוסי (ק"ש)</p>	<p>סיכום: ברייתא</p> <p>סיכום: ברייתא</p>
	<p>המברך ברכת המזון בליבו- לכתחילה לא יברך כן, אך בדיעבד יצא</p>		<p>ברייתא</p>
	<p>רבי יהודה בשם רבי אלעזר בן עזריה: הקורא את שמע (לכתחילה) צריך להשמיע לאוזנו</p>		<p>ברייתא</p>
<p>רבי יהודה בשם עצמו (ק"ש [משנה], תרומה)</p>	<p>רבי יהודה בשם רבו (ברכת המזון, ק"ש [ברייתא])</p>	<p>רבי יוסי (ק"ש, מגילה)</p>	<p>סיכום שיטה א:</p>
<p>רבי מאיר: הקורא את שמע אין צריך להשמיע לאוזנו, שנאמר "על לבבך"</p>			<p>ברייתא</p>
<p>רבי מאיר (תרומה, ק"ש [ברייתא])</p>	<p>רבי יהודה בשמו ובשם רבו (ק"ש [משנה], ברכת המזון, ק"ש [ברייתא])</p>	<p>רבי יוסי (ק"ש, מגילה)</p>	<p>סיכום שיטה ב:</p>

רב חסדא בשם רב שילא: הלכה כרבי יהודה בשם רבי אלעזר בן עזריה (בברייתא, שלכתחילה צריך לקרוא ולהשמיע לאוזנו), והלכה כרבי יהודה (במשנה, שקרא ולא השמיע לאוזנו יצא).

1 - הגמרא מוכרחת להעמיד את הברייתא של ברכת המזון כדעת רבי יוסי או רבי יהודה. אם נאמר כדעת רבי יוסי - אי אפשר, כי גם ק"ש וגם ברכת המזון הינן מצוות מדאורי, ומדוע יהיה שונה לרבי יוסי הדין שבק"ש לא ייצא אפילו בדיעבד ובברכת המזון יוצא בדיעבד? לכן מוכרחים להעמיד כדעת רבי יהודה - שלדעתו בכל מקום שלא השמיע לאוזנו יצא בדיעבד, הן בקריאת שמע במשנתנו, והן בברייתא בברכת המזון. מכאן מוכח שהמשנה בתרומות אודות חירש שתרם שתרומתו תרומה בדיעבד - היא על פי שיטת רבי יהודה.

2- לאחר סיכום הגמרא שדעת רבי יהודה שחרש שתרם בדיעבד - תרומתו תרומה, מקשה הגמרא: הרי מצינו שיטת רב יהודה בשם רבי שמעון בן פזי הסובר שאף לכתחילה תרומתו תרומה, ואין שיטה זו לא כרבי יוסי (שאף לכתחילה לא), ולא כרבי יהודה (שרק בדיעבד תרומתו תרומה)?

3 - לאחר שהגמרא חילקה בין דעת רבי יהודה עצמו (שלכתחילה כן) לדעת רבי יהודה בשם רבו (שרק בדיעבד כן), הגמרא מוכיחה שאכן אנו מוציאים שיטת רבי יהודה בשם רבו, רבי אלעזר בן עזריה: הקורא (לשון לכתחילה) צריך להשמיע את קריאת שמע לאוזנו (אבל בדיעבד יצא ידי חובה).

4 - הגמרא דוחה את האפשרות שהמשנה האומרת שחרש אינו יכול לקרות זה דווקא לכתחילה, אך בדיעבד לא היא כדעת רבי יהודה, כי בסוף המשנה נאמר "רבי יהודה מכשיר בקטן" - משמע שתחילת המשנה האומרת שקטן אינו יכול לקרות - איננה דעת רבי יהודה. הגמרא מנסה בשנית להעמיד את המשנה כדעת רבי יהודה ולומר שכל המשנה היא דעתו של רבי יהודה, והמשנה "חסורי מחסרא", שהסיפא האומרת שרבי יהודה מכשיר בקטן כוונה לומר, שמה שאמרנו בתחילה חרש שוטה וקטן פסולים מלקרות מגילה - כל אחד דינו שונה מחבירו: חירש אסור בדיעבד, חירש וקטן שלא הגיע לגיל מצוות אסור לכתחילה ומותר בדיעבד, וקטן שהגיע לגיל מצוות (רש"י. בן תשע או עשר) לכתחילה קריאתו קריאה.